

Nemzetállamok és birodalmak Európában a 19. században

Újkori egyetemes történeti szeminárium, OMA III. évf.

BTTR732OMA; Időpont: szerda, 10–12; Hely: 312

Oktató: Dr. habil. Prepuk Anikó, egyetemi docens

A szeminárium a polgári nemzetek kialakulásának regionális sajátosságaival és a modern nemzetállamok történetével foglalkozik Európában a 19. században az alábbi tematikus felépítésben.

1. A polgári nemzetek kialakulásának regionális sajátosságai
2. Birodalmi politika Nagy-Britanniában: a gyarmatbirodalom szerkezetének átalakulása
3. Franciaország a Harmadik Köztársaság időszakában
4. A Vormärz-től a német egyesítésig
5. Birodalmi politika Németországban 1871–1890 között
- 6–7. A nemzetiségi kérdés az Osztrák-Magyar Monarchiában
8. Pánszlávizmus és neoszlávizmus Oroszországban
9. A Balkán kisállamai
10. A Török Birodalom felbomlása

Irodalom

Balogh András: *Társadalom és politika a gyarmati Indiában*. Bp., 1979. 36-62.

Diószegi István: *A hatalmi politika másfél évszázada*. Bp., 1994. 177-245.

Diószegi István: *Üllő és kalapács. Nemzetiségi politika Európában a 19. században*. Bp., 1991.

Egedy Gergely: Birodalomból nemzetközösség (1887–1931). *Világtörténet*, 1985. 2. sz. 86–107.

Engelmann, Bernt: *Poroszország. A lehetőségek hazája*. Bp., 1986. 307-399.

Erdődy Gábor: *A 19. századi német liberalizmus*. Bp., 1993.

Fulbrook, Mary: *Németország története*. Bp., 1993. 107-155.

Halasz, Nicolas: *Dreyfus kapitány*. Bp., 1967.

Jászi Oszkár: *A Habsburg-Monarchia felbomlása*. Bp., 1983. 336-533.

Jelavich, Barbara: *A Balkán története*. Bp., 1996.

Katus László: *Musztafa Kemál Atatürk*. Bp., 1970.

Kun Miklós: A pánszlávizmus gyökereinél. *Világtörténet*, 1981/4.

Niederhauser Emil: *Forrongó félsziget*. Bp., 1972, 99-141.

Price, Roger: *Franciaország története*. Bp., 1994. 187-205.

Prickert, D. P.: *Georges Clemenceau*. Bp., 1988. 145-191.

Rátz Kálmán: *A pánszlávizmus története*. Bp.

Romsics Ignác: *Nemzet, nemzetiség és az állam Kelet-Közép- és Délkelet-Európában a 19. és a 20. században*. Bp., 1998. 71-76., 86-96. o.

Salgó László - Balogh András: *A gyarmati rendszer története*. Bp., 1980. 12-19., 57-66.

Taylor, A. J. P.: *Bismarck*. Bp.

Varga János: *Helyét kereső Magyarország. Politikai eszmék és koncepciók az 1840-es évek elején*. Bp., 1982. 25-93.

A kurzus az alábbi NAT és KET elemeket tartalmazza:

NAT 5–8:

A modern kor születése: A nemzeti eszme és a birodalmak kora; Politikai eszmék: liberalizmus, konzervativizmus, szocializmus

NAT 9–12:

Az új eszmék és az iparosodás kora: Liberalizmus, nacionalizmus és konzervativizmus;

A nemzetállamok születése és a szocialista eszmék megjelenése: A szocializmus és a munkásmozgalom; A polgári nemzetállam megteremtése (Németország, Amerikai Egyesült Államok, Japán)

KET 9–12:

Új eszmék és az iparosodás kora

A nemzetállamok születése és a szocialista eszmék megjelenése

A kurzus az alábbi NAT-ra épülő érettségi vizsgatárgy követelményeket tartalmazza:

4.1. Politikai eszmék

4.5. Az ipari forradalom második hulláma a világban és Magyarországon

4.7. Polgári állam, nagyhatalmi törekvések

Dr. Prepuk Anikó